

PRZEMYSŁ DRZEWNY	NORMA BRANŻOWA	BN-67
	Nadmiary na prostoliniowe skrawanie drewna	7103-02
		Grupa katalogowa 0920

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są nadmiary na długość, szerokość i grubość przy obróbce prostoliniowych elementów meblowych z drewna litego.

1.2. Zakres stosowania normy. Normę niniejszą należy stosować przy ustalaniu nadmiarów na obróbkę fryzów meblowych oraz przy opracowywaniu norm materiałowych.

2. PODZIAŁ

W zależności od rodzaju obróbki oraz od wykonywanej czynności rozróżnia się:

- nadmiary na przykrawanie (długość i szerokość),
- nadmiary na struganie (szerokość lub grubość),
- nadmiary na wygładzanie.

3. WYMAGANIA

3.1. Dokładność obrabiarek. Obrabiarki, urządzenia i narzędzia tnące powinny odpowiadać dokładnościom ustalonym w granicach tolerancji dla poszczególnych rodzajów i typów.

3.2. Wilgotność drewna przy obróbce powinna wynosić $8 \pm 12\%$.

3.3. Nadmiary na przykrawanie

3.3.1. Nadmiary na długość

3.3.1.1. Nadmiary dla fryzów o równej szerokości na całej ich długości. Wielkości nadmiarów przy zastosowaniu tarczówek lub taśmówek na przykrawanie jednego czoła łącznie z rzazem, przy odpowiednich szerokościach powinny być zgodne z tabl. 1.

Tablica 1

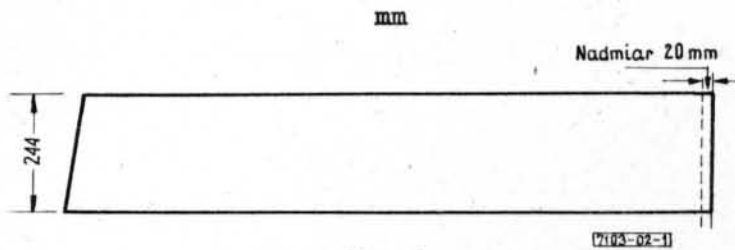
Szerokość fryzów	Nadmiar
mm	
do 50	10
51 ÷ 100	15
101 ÷ 250	20
251 ÷ 500	25

Zjednoczenie Przemysłu Meblarskiego

Ustanowiona przez Dyrektora ZPM dnia 20 maja 1967 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 stycznia 1968 r. (Mon. Pol. nr 49/1967 poz. 247)

cd. tabl. 1

Szerokość fryzów	Nadmiar
mm	
501÷ 750	30
751÷1000	35
ponad 1000	40

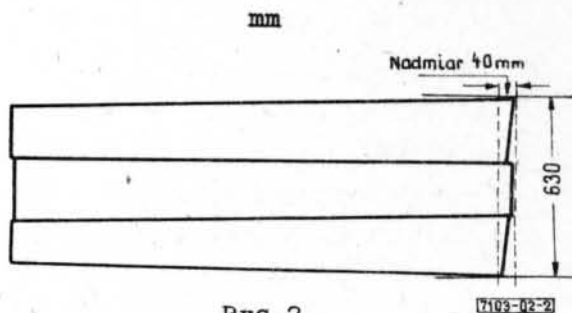
Przykład

Rys.1

3.3.1.2. Nadmiary dla fryzów o różnej szerokości na obydwu czołach, podlegających klejeniu. Wielkości nadmiarów przy zastosowaniu tarczówek lub taśmówek na przykrawanie jednego czoła łącznie z rzazem, przy odpowiednich szerokościach (w szerszym końcu) powinny być zgodne z tabl. 2.

Tablica 2

Szerokość fryzów (w szerszym końcu)	Nadmiar
mm	
do 250	25
251÷500	30
501÷750	40
ponad 1000	60

Przykład

Rys.2

3.3.1.3. Nadmiary dla fryzów o wielokrotnej długości. Przy fryzach o wielokrotnej długości, podlegających przecinaniu (przykrawaniu na długość) nadmiar całkowity powinien odpowiadać nadmiarowi na przycinanie czoł powiększonemu o wielkość nadmiaru na rzaz podaną w tabl. 3, pomnożoną przez dodatkową liczbę rzazów.

Przykład. Fryz nieklejony, którego wymiary netto elementów mają wynosić w sumie: długość 650 mm, szerokość 180 mm, podlegający dzieleniu na trzy części (dwa dodatkowe cięcia) piłą tarczową o grubości 2 mm oraz przykrojeniu dwóch czół, powinien mieć długość (łącznie z nadmiarami) 696,4 mm.

Obliczenie:

a) długość netto elementów z fryzu	- 650 mm,
b) nadmiary na przykrwanie czół (2 × 20)	- 40 mm,
c) nadmiary na dwa cięcia przy użyciu piły o grubości 2 mm (2 × 3,2)	- 6,4 mm,
	Razem 696,4 mm

3.3.2. Nadmiary na szerokość. Wielkości nadmiarów na szerokość dla fryzów klejonych przy pojedynczym rzazie, w zależności od grubości pił tarczowych oraz od rozwarcia lub zgrubienia zębów piły, podano w tabl. 3.

Tablica 3

Grubość piły	Rozwarcie lub zgrubienie uzębienia piły	Nadmiar
mm		
1,3	0,8	2,1
1,5	0,8	2,3
1,8	0,8	2,6
2,0	1,0	3,2
2,2	1,2	3,4
2,4	1,2	3,6
3,4	1,6	5,0
3,6	1,6	5,2
4,2	2,0	6,2

Nadmiar na szerokość w przypadku użycia pił tarczowych nie mających zgrubionych lub rozwartych zębów powinien odpowiadać grubości zębów.

Przy użyciu piły taśmowej o grubości 0,6 ÷ 0,8 mm nadmiar na przykrwanie, przy pojedynczym rzazie, nie powinien przekraczać 2,0 mm łącznie z rozwarciem lub zgrubieniem uzębienia.

3.4. Nadmiary na struganie

3.4.1. Wymagania ogólne. W zależności od rodzaju strugarki grubość zdejmowanej warstwy drewna nie powinna przekraczać jednorazowo:

- przy strugarkach wyrówniarkach i wielostronnych - 2,0 mm,
- przy strugarkach grubościowych - 1,0 mm.

3.4.2. Nadmiary na szerokość lub grubość przy jednostronnym struganiu

3.4.2.1. Nadmiary dla fryzów z drewna iglastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce, albo struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej dla fryzów z drewna iglastego podano w tabl.4.

Tablica 4

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm			
	do 100	101÷500	501÷750	ponad 750
do 500	1,5	2,0	2,0	2,5
od 501 do 1000	2,0	2,0	2,5	3,0
od 1001 do 1500	2,0	2,5	2,5	3,0
od 1501 do 2000	2,5	2,5	3,0	3,5
ponad 2000	2,5	3,0	3,5	4,0

3.4.2.2. Nadmiary dla fryzów z drewna liściastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce albo struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej dla fryzów z drewna liściastego z wyjątkiem drewna buka i graba podano w tabl. 5.

Tablica 5

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm		
	do 100	101 ÷ 500	ponad 500
do 500	2,0	2,5	2,5
501÷1000	2,5	2,5	3,0
1001÷1500	2,5	3,0	3,0
1501÷2000	3,0	3,0	3,5
ponad 2000	3,0	3,5	4,0

Nadmiary dla fryzów z drewna bukowego i grabowego należy zwiększyć o 25% nadmiarów podanych w tablicy.

3.4.3. Nadmiary na szerokość lub grubość przy dwustronnym struganiu

3.4.3.1. Nadmiary dla fryzów z drewna iglastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce i struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej, albo dwustronnym struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej, dla fryzów z drewna iglastego podano w tabl. 6.

Tablica 6

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm			
	do 100	101÷500	501÷750	ponad 750
do 500	3,0	4,0	4,0	5,0
501÷1000	4,0	4,0	5,0	6,0
1001÷1500	4,0	5,0	5,0	6,0
1501÷2000	5,0	5,0	6,0	7,0
ponad 2000	5,0	6,0	7,0	8,0

3.4.3.2. Nadmiary dla fryzów z drewna liściastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce i struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej, dla fryzów z drewna liściastego z wyjątkiem fryzów z drewna bukowego i grabowego podano w tabl. 7

Tablica 7

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm		
	do 100	101÷500	ponad 500
do 500	4,0	5,0	5,0
501÷1000	5,0	5,0	6,0
1001÷1500	5,0	6,0	6,0
1501÷2000	6,0	6,0	7,0
ponad 2000	6,0	7,0	8,0

Nadmiary dla fryzów z drewna bukowego i grabowego należy zwiększyć o 25% nadmiarów podanych w tabl. 7.

3.5. Nadmiary przy wygładzaniu powierzchni. Przy wygładzaniu powierzchni licowych fryzów nadmiar na zdejmowaną warstwę niezależnie od sposobu obróbki, rodzaju obrabiarzek, gatunku drewna oraz wymiarów fryzów, nie powinien przekraczać na jednostronne wygładzanie:

- a) po struganiu i rzazie gładkim 0,3 do 0,5² mm,
- b) po rzazie szorstkim 0,5 do 0,8 mm.

Przy wygładzaniu powierzchni czołowych fryzów nadmiar na zdejmowaną warstwę nie powinien przekraczać 0,5 do 1,0 mm.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

Wydanie 5 - stan aktualny: czerwiec 1981 - bez zmian.

